

Asia: VN/2575/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain, terveydenhuoltolain sekä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Vastaajataho:

Valtion viranomainen

Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön varmistaminen

1a) Hyvinvointialueen olisi esityksen mukaan yhdessä alueensa kuntien kanssa muodostettava *alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä*. Onko ehdotus mielestänne tarkoituksenmukainen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön varmistamiseksi?

Kyllä [Aluehallintovirastojen mielestä ehdotus on tarkoituksenmukainen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön varmistamiseksi seuraavin huomioin. Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön sujuvuuden kannalta yhdyspinnat tulisi varmistaa. Opiskeluterveydenhuollon alueelliselle yhteistyöryhmälle on esitetty lain 14 a §:n 3 momentissa laaja-alaisia tehtäviä, jotka sisältävät mm. opiskeluhuoltopalvelujen alueellista kehittämistä ja yhteen sovittamista, yhteisistä käytännöistä ja toimintatavoista sopimista opiskeluhuoltopalvelujen suunnittelemiseksi, toteuttamiseksi ja arvioimiseksi, sekä alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman valmistelun hyvinvointialueen aluevaltuustolle. Edellä mainitut tehtävät huomioiden nähdään tarpeelliseksi, että lain 14 a §:n 2 momentissa on mainittuna, että opiskeluhuollon alueellisessa yhteistyöryhmässä tulee olla kuraattorin, psykologin ja kouluterveydenhuollon edustus yhteistyöryhmän substanssiosaamisen ja yhteistyöryhmälle määriteltyjen tehtävien (oppilas- ja opiskelijahuoltolain 14a §) menestyksekkään hoitamisen varmistamiseksi. Lisäksi yhteistyöryhmällä voisi olla rooli suunnitella ja kohdentaa eri ammattiryhmien, esim. psykologien palveluita sinne missä on tarveperustaisesti tärkeää kohdentaa työtä, huomioiden esim. pienemmät paikkakunnat. Lisäksi olisi tärkeää varmistaa, että kaikkien kuntien näkökulmat huomioidaan osana päätöksentekoa. Alueellisella opiskeluhuollon yhteistyöryhmällä on tärkeä rooli opiskeluterveydenhuollon kokonaisuuden hallinnassa. Tästä syystä tarvitaan harkintaa siitä, miten yhteistyöryhmästä saadaan toimiva ja työtä tukeva. Yhteistyöryhmän tehtävät ja keitä yhteistyöryhmään kuuluu, pitäisi myös määritellä selkeästi, jotta toiminta ei muodostuisi kirjavaksi ja jotta oppilaiden yhdenvertaisuus voisi toteutua. Tätä tavoitetta tukee muun muassa ryhmän toiminnan säännöllisyys sekä työskentelylle laaditut selkeät ja seurattavat

tavoitteet. Yhteistyössä tulisi olla mukana myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, ehkäisevän päihdetyön sekä lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn alueelliset koordinaattorit.]

1b) Millä taholla tulisi käsityksenne mukaan olla vastuu alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän muodostamisesta?

Hyvinvointialueella [Aluehallintovirastojen käsityksen mukaan vastuu alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän muodostamisesta tulisi olla hyvinvointialueella seuraavin huomioin. Hyvinvointialue on luontevin vastuutaho, koska sillä on ensisijainen vastuu alueellaan järjestettävistä opiskeluhuoltopalveluista. Laissa säädetty vastuutaho saattaisi helpottaa monia käytännössä esiin tulevia asioita. Yhteistyötä tulisi tehdä tiiviisti kuntien kanssa, alueellinen tarve huomioiden ja koordinaatitaho tulisi määritellä selkeästi. Isompien hyvinvointialueiden osalta (kuntien lukumäärä) voisi olla tarkoituksenmukaista pohtia mahdollinen tarve useampaan ryhmään.]

2) Kunnan tai useamman kunnan yhdessä tulisi laatia opiskeluhuollon toteuttamiseksi *kunnan opiskeluhuoltosuunnitelma*, joka liitettäisiin lastensuojelulain (417/2007) 12 §:n mukaiseen kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Onko esitys mielestänne tarkoituksenmukainen?

Kyllä [Aluehallintovirastojen näkemyksen mukaan esitys on tarkoituksenmukainen seuraavin huomioin. Esityksen mukaisena, se yhdistää eri kuntien käytäntöjä ja strategioita alueella sekä tarjoaa mahdollisuuden kehittää toimintaa yhteistyössä. Opiskeluhuoltosuunnitelman sisältö tulisi määritellä tarkasti ja riittävän yksityiskohtaisesti, jotta se antaisi todellisen kuvan ja selkänöjan opiskeluhuoltotyölle ja varmistaisi tasalaatuiset palvelut sekä tuen, joka annetaan oppilaille ja opiskelijoille. Tieto opiskeluhuoltosuunnitelmista olisi tärkeä kulkeutua myös huoltajille ja oppilaille, etteivät jäisi vain viittauksiksi muihin suunnitelmiin kuten lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Hyvinvointialueen tiedottamisen velvollisuus eli tiedottamisen puutteet näkyvät yleisesti terveydenhuollon valvonnoissa. Eri kunnat voivat olla hyvin erilaisia ja alueen sisällä voi oppilaitoksissa tai opiskeluolosuhteissa olla eroja. Koulut ovat eri kokoisia, isommat satojen oppilaiden kuntakeskusten kouluista pienempiin maalaiskouluihin, oppilasmateriaali on erilaista, huomioiden kieli- ja kulttuurihaasteet. Pienillä kouluilla ei ole kouluterveydenhuoltoa joka päivä, jos koululla ei ole kouluterveydenhuoltoa, välimatka lähimpään terveyskeskukseen voi olla kymmeniä km jopa yli 100 km.]

3) Hyvinvointialueella tulisi olla *alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma*. Se valmisteltaisiin alueellisessa opiskeluhuollon yhteistyöryhmässä ja hyväksyttäisiin hyvinvointialueen aluevaltuustossa. Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma liitettäisiin lastensuojelulain 12 §:ssä tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Huomioitanne esityksestä?

Aluehallintovirastot pitävät esitystä kannatettavana seuraavin huomioin. Alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman sisällöstä tulisi laatia kansallinen ohjeistus, jossa tulisi huomioida mm. kuntien väliset erot ja kuntien näkökulmat. Lisäksi tulisi varmistaa miten eri suunnitelmat kytkeytyvät saumattomasti toisiinsa. Lastensuojelu- ja koulupalvelut liittyvät usein tiiviisti yhteen etenkin peruskoululaisilla. Suunnitelmien yhdistäminen on järkevää, jotta palveluiden rajapintoja ja toimintamalleja saadaan kehitettyä ja sovittua yhteisesti toimivat käytännöt. Tärkeänä pidetään, että suunnitelma laaditaan sekä seurataan ja arvioidaan säännöllisesti ja että sisältö ja tavoitteet kuvaavat kuntien tarvetta. Huomioitavana on, miten suunnitelma tulotisiin jalkauttamaan toimijakentälle. Tiedossa on, että jo nyt on olemassa paljon suunnitelmia, joiden toteutuksessa on haasteita, etenkin mitä suuremmasta organisaatiosta on kyse. Valvonnassa on huomattu eri hallintoalojen ja toimialojen yhteistyön haasteet tilanteissa, joissa korostuu asetelma ”mitä enemmän toimijoita, sitä haasteellisempaa suunnitelmia on toteuttaa”. Nämä monialaiset

toimialojen yli menevät yhteistyöryhmät yhdistettynä eri lainsäädäntöihin ovat haaste jo nykyisellään. Tämän myötä tulisi huomioida miten eri yhteistyöryhmiin osallistuvien asiantuntijoiden riittävyys taataan, kun esimerkiksi terveydenhuollossa on pulaa jo nyt henkilöstöstä. Yhteistyöryhmien nähtiin tärkeäksi toimia aktiivisina, käytännön työtä tukevinä toimieliminä eikä kumileimasimina.

4) Mikäli esitys ei mielestänne riittävästi huomioi erilaisia opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä, kuten esimerkiksi ne, jotka toimivat useamman kunnan alueella tai yksityiset koulutuksen järjestäjät, millä tavoin muuttaisitte esitystä?

Aluehallintovirastojen näkemyksen mukaan esitys on riittävä. Useamman kunnan alueella toimivat ja yksityisen koulutuksen järjestäjät tulisi huomioida riittävässä laajuudessa. Hyvinvointialueen tulisi valmistautua riittäviin toimenpiteisiin riittävän ajoissa sekä tehdä yhteistyötä tarvittaessa niiden hyvinvointialueiden kanssa, joiden alueella sama toimija toimii (esim. opetuksen järjestäjä).

5) Hyvinvointialue järjestää opiskeluhoitolpalvelut 1.1.2023 alkaen. Näettekö, että opetuksen tai koulutuksen järjestäjällä on yhdessä hyvinvointialueen kanssa edellytykset huolehtia oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n mukaisesti siitä, että opiskeluhoollosta muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus?

Kyllä [Aluehallintovirastojen näkemyksen mukaan esitys on hyvä. Se vaatii kuitenkin yhteistyöhön panostamista eri toimialojen kanssa, lainsäädännön tuntemista sekä yhdyspintatyön kirkastamista. Eri toimijoiden roolit tulisi täsmentää. Terveydenhuollon valvonnassa on näkynyt koulujen erilainen paneutuminen ja yhteistyön taso oppilashuoltoon varsinkin erityistilanteissa, kuten sisäilmahaasteissa. Uhkana on, että palveluja ei järjestetä tasapuolisesti, yhdenvertaisesti ja tarpeen edellyttämässä mittasuhteissa. Huomioitavaa on, miten nopeasti hyvinvointialue kykenee reagoimaan nopeisiin kuntakohtaisiin muutoksiin, esimerkiksi palvelutarpeen kohdalla. Tulisi myös pohtia toimintatapaa, jolla resurssien jakaminen pohjautuisi tarveperustaisuuteen. Hyvinvointialueiden tulee antaa kunnille tukea ja ohjausta tähän työhön hyödyntäen mm. indikaattori- ja ilmiölähtöistä tietoa. Hyvinvointialueen ostaessa palveluita yksityisiltä palvelujen tuottajilta (esim. psykologeilta) tulee varmistaa, että palveluntuottajan toiminta on kokonaisvaltaista ja mahdollistaa em. lain 9 § mukaisen toiminnan.]

Opiskeluhoollon yksilökohtaisen työn kirjaaminen, rekisterinpito ja tietosuoj

6) Esityksessä täsmennetään opiskeluhoollon kirjaamiseen, rekisteröintiin ja tietojen salassapitoon liittyviä oppilas- ja opiskelijahuoltolain säännöksiä. Huomioitanne esityksestä?

Aluehallintovirastot pitävät esitystä tärkeänä ja tarkoituksenmukaisena seuraavin huomioin. Lakiehdotuksen mukaisesti tarkoitus olisi muun ohessa parantaa lapsen ja nuoren yksityiselämän ja henkilötietojen suojaa, sekä yhdenmukaistaa opiskeluhoollon kirjaamista ja rekisteröintiä, jolloin toiminta kohdentuisi kattamaan opiskeluhoitolpalvelut kokonaisuudessaan eikä jatkossa syntyisi esimerkiksi tilanteita, joissa kuraattori- ja psykologipalveluiden käyttöä jätettäisiin kirjaamatta. Esityksellä on mahdollisuudet myös pyrkiä vaikuttamaan paremmin oppilaan ja opiskelijan avun saannin oikea-aikaisuuteen, hoidon jatkuvuuteen sekä jatkotoimenpiteiden suunnitteluun. Ennen lakien voimaan astumista olisi kuitenkin huolehdittava niiden henkilöiden osaamisesta ja tarvittavista koulutustarpeista, joiden työtä uudistus erityisesti koskee (psykologit ja kuraattorit).

Huomioitavana esitetään, että säännökset olisivat mahdollisimman yksiselitteisiä ja tarvittaessa niiden tulkitsemista ja soveltamista ohjeistettaisiin valtakunnallisesti. Oppilas- ja opiskeluhoitolain

tulkitseminen ja soveltaminen ovat nykyisen lain voimassa ollessa aiheuttaneet jatkuvasti ongelmia kouluissa. Opetushenkilöstö on kokenut, ettei se ole saanut riittävästi tietoa oppilaiden oppilashuollollisista asioista, koska oppilashuollon ammattihenkilöt tulkitsevat oman alansa salassapitosäännöksiä niin tiukasti ja jopa oppilas- ja opiskeluhuoltolain säännökset sivuuttaen. Toimivan yhteistyön aikaansaamiseksi asiaan tulisi saada korjaus muuttamalla lainsäädäntöä niin, että eri ammattiryhmien toiminnan näkökulmasta tarpeellinen, ei pelkästään välttämätön tieto, voidaan siirtää. Nykyinen lainsäädäntö ja sen tiukat tulkinnat vaikeuttavat usein luottamuksellisen yhteistyön syntymistä ja tuloksellista oppilashuoltoa.

Mikäli oppilashuoltokertomukseen kirjataan arkaluonteisia asioita, kuten terveystietoja, olisi tärkeää huomioida miten tietojen suojaaminen ja käyttämisen seuranta varmistettaisiin käytetyssä asiakirjajärjestelmässä ja mikä olisi huoltajan rooli alaikäisen kiellettyä tietojen luovuttamisen huoltajalle.

Hyvinvointialueiden ostaessa palveluita yksityisiltä palveluntuottajilta (esim. psykologi, koululääkäri) tulisi varmistaa, että palveluntuottajilla on mahdollisuus kirjata tietoja samaan tietojärjestelmään ja heidän toimintansa olisi lakien ja asetusten mukaista.

7) Miten arvioisitte esitysluonnosta tietosuojasääntelyn näkökulmasta?

Aluehallintovirastojen lakiesityksen kommentoinnin yhteydessä tuotiin esille seuraavia huomioita. Monialalaisessa toiminnassa (so – te - opetus) on tilanteita, joissa tietosuojan toteuttaminen on haasteellista ja vaatii lainsäädännön tuntemista (mm. perheneuvola, erityisoppilaitokset, puheterapia, toimintaterapia, oppilashuoltoryhmä). Tiedon tulee liikkua, mutta tietosuojan tulee toteutua.

8) Opiskeluhuollon siirtyessä hyvinvointialueelle tulee myös opiskeluhuollon psykologien ja kuraattorien kirjaamat asiakastiedot tallentaa valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin eli Kanta-palveluihin. Kanta-palveluihin liittymisen määräaajoista säädetään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä. Psykologien tietojen tallentaminen tulisi aloittaa heti hyvinvointialueiden aloittaessa. Sosiaalihuollon ja kuraattorien liittymisvelvoitteen määräaika on 1.9.2024. Arvioitko tarvittavien muutosten olevan mahdollisia näiden määräaikaisten puitteissa?

Muita huomioitane [Aluehallintovirastot ovat esityksen kannalla seuraavin huomioin. Ohjeistusta yhtenäisen kirjaamisen tavoista ja kirjaamisen sisällöistä tulee saada käytännön työtä tekeville, erityisesti kuraattoreille.]

Muut huomiot esityksestä

9) Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 16 §:n mukaan oppilaitoksen työntekijän tulee olla yhteydessä opiskeluhuollon psykologiin tai kuraattoriin, jos oppilaitoksen tai opiskeluhuollon työntekijä arvioi opiskelijan tarvitsevan opiskeluhuollon psykologi- tai kuraattoripalveluja. Esityksessä ehdotetaan, että yhteydenotto opiskeluhuoltopalveluihin koskisi psykologin ja kuraattorin palveluiden lisäksi myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkärin ja terveydenhoitajan palveluja. Yhteydenotto tapahtuisi jatkossa yhteisymmärryksessä oppilaan tai opiskelijan kanssa. Huomioitane esityksestä?

Aluehallintovirastojen näkemyksen mukaan esitys on tärkeä ja tarkoituksenmukainen yhteydenottomahdollisuuden laajentuessa kaikkiin oppilas- ja opiskeluhuollon toimijoihin. Kommentoinnissa nostettiin lisäksi seuraavat huomiot. Osassa kuntia toimii kouluterveydenhoitajan ja lääkärin lisäksi myös muita eri nimikkeisiä toimijoita muun muassa koulupsykykkarit ja -tsempparit, tukemassa koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa. Onko heidät myös huomioitu esityksessä?

Huomioitavaksi esitetään mahdollisuutta konsultoida terveydenhuollon asiantuntijoita tuomatta julki oppilaan/opiskelijan henkilöllisyyttä. Nykyinen laki edellyttää kaikessa opiskeluhuoltoon liittyvässä toiminnassa yhteistyötä oppilaan tai opiskelijan sekä heidän huoltajiensa kanssa ja yhteydenotosta psykologiin tai kuraattoriin tulee kertoa opiskelijalle.

Alaikäinen voi kieltää yhteydenoton myös vanhempiinsa pl. tietyt laissa mainitut seikat. Lain kohdan perusteluissa sanotaan, että mikäli lapsi tai nuori kieltäytyisi yhteydenotosta, häntä ei saisi jättää vaille riittävää tukea. Sen sijaan lapsen tai nuoren tilanteesta huolestuneen tulisi arvioida tarve ottaa yhteyttä lapsen tai nuoren huoltajiin tai muuhun lailliseen edustajaan. Työntekijän tulisi harkita myös muita keinoja lapsen tai nuoren auttamiseksi. Vaikka alaikäinen kieltäisikin yhteydenoton opiskeluhuoltopalveluihin, oppilas- ja opiskelijahuoltolain 18 §:n perusteella alaikäinen ei voi välttämättä kieltää ottamasta yhteyttä huoltajaan tai muuhun lailliseen edustajaan. Tärkeänä pidettiin tarkentaa, mitä tarkoitetaan lainkohdan perusteluissa muilla keinoilla lapsen tai nuoren auttamiseksi.

Alaikäinen voi kieltää tietojensa antamisen huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen myös muista lainsäädännöistä pohjautuen. Esimerkiksi potilaslain 9 §:n 2 momentin perusteella alaikäisellä on oikeus kieltää terveydentilaansa koskevien tietojen antaminen huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jos hän ikänsä ja kehitystasoonsa nähden kykenee päättämään hoidostaan. Vastaavasti sosiaalihuollon asiakaslain 10 §:n 1 momentin mukaan alaikäisen asiakkaan toivomukset ja mielipide on selvitettävä ja otettava huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa edellyttämällä tavalla. Huomioitavaksi esitettiin, että kouluissa tai oppilaitoksissa työskentelevien henkilöiden tulisi olla tietoisia alaikäisten ja muiden vajaavaltaisten itsemääräämisoikeutta koskevasta sääntelystä.

Muutoksessa tulisi erityisesti huomioida ja taata mahdollisuus matalan kynnyksen tukeen ja puuttumiskeinoin, kun huoli oppilaasta tai opiskelijasta ilmenee. Alaikäisen lapsen edun mukaista on, että hän saa tarvitsemansa avun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Huomioitavaksi esitettiin luoda tilanteisiin kansallinen ohjeistus, miten toimitaan, jos oppilaalta tai opiskelijalta ei saada suostumusta yhteydenottoon opiskeluhuoltopalveluihin, vaikka siihen olisi mahdollinen tarve (esim. syömishäiriö-oireilu, viiltely, päihteet, epäily mielialan laskusta), tai koulutoimen henkilökunnalla ei ole mahdollisuutta ottaa yhteyttä lastensuojeluun (ilmoituskynnys ei ylity). Työnantajan tulisi myös ennakoiden huomioida opetushenkilöstön osaamisen vahvistaminen tilanteissa.

Lapsen/nuoren kieltäessä yhteydenoton tilanne saattaa olla pitkään jumissa ja hankaloitua. Perusteluissa mainitaan yhteydenottosuostumuksen perusteella lapsen/nuoren saavan itse valita tahon, johon yhteyttä otetaan. Lapsella/nuorella ei aina ole selkeää ajatusta siitä, mikä taho häntä parhaiten pystyisi auttamaan ja tämän mukaisesti jonkinlainen hoidon tarpeen arviointi tulisi tehdä sen toimijan toimesta, joka häntä ohjaa kouluterveydenhuollon toimijoiden pariin.

Osa aluehallintovirastojen kommentoijista toi esille että lasten/nuorten parhaaksi ja opettajien työn helpottamiseksi saattaisi olla hyvä, että henkilökunnan yhteydenottomahdollisuus oppilas- ja

opiskeluhuollon toimijoihin säilyisi aina oppilaan/opiskelijan antamasta tai antamatta jääneestä suostumuksesta huolimatta. Lisäksi esitettiin mainintana ohjautuminen lääkärille edelleen muun oppilas- ja opiskeluterveydenhuollon jäsenen kautta.

Esitys vahvistaa yhteisöllisen opiskeluhuollon ennaltaehkäisevää työtä sekä oppilaiden osallisuutta siihen.

10) Hyvinvointialue järjestää 1.1.2023 alkaen opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut, kouluterveydenhuollon sekä lukioiden ja ammatillisen koulutuksen opiskeluterveydenhuollon. Voimassa olevan oppilas- ja opiskelijahuoltolain 24 §:n mukaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitos ohjaa ja kehittää yhteistyössä Opetushallituksen kanssa edellä mainittuja palveluja. Esityksen mukaan Opetushallitus ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos ohjaisivat ja kehittäisivät yhdessä yhteisöllistä opiskeluhuoltoa ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella olisi päävastuu edellä mainittujen hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen ohjauksesta ja kehittämisestä. Pidätekö esityksen mukaista ohjaus- ja kehittämisvastuun muutosta tarkoituksenmukaisena vai tulisiko Opetushallituksen ohjaus- ja kehittämisrooli säilyttää nykyisellään?

Kyllä, esitys on tarkoituksenmukainen [Osa aluehallintovirastoista oli esityksen kannalla seuraavin huomioin. Opiskeluhuollon ohjauksessa ja kehittämisessä tarvitaan vahvaa terveydenhuollon osaamista. Terveidenhuollon valvonnassa on tullut esille, että monen toimialan kuten opetuksen toimialan on haasteellista ottaa huomioon terveydenhuollon näkökulmaa eli ei nähdä sitä, miten toisen toimialan päätökset vaikuttavat terveydenhuoltoon ja päinvastoin. Yhteistyö on siis kannatettavaa. Mikäli STM:llä on rooli ohjauksessa mainittujen tahojen lisäksi, olisi se hyvä määritellä. Opetus ja kulttuuritoimen vastuualueelta annetussa lausunnossa ei kaikilta osin pidetty esitystä tarkoituksenmukaisena. Perustelussa tuotiin esille tärkeänä säilyttää ohjaus- ja kehittämisvastuu nykyisellään, koska opetustoimen näkökulma on tärkeä myös hyvinvointialueen ohjauksessa.]

11) Mahdolliset muut huomionne esitysluonnoksesta?

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 7 §:ää kuraattorin kelpoisuudesta tulee muuttaa siten, että kuraattorilla tulee olla joko Valviran sosionomin laillistus tai sosiaalityöntekijän laillistus. Nykyisessä tilanteessa sosiaalihuollon ja erityisesti lastensuojelun osaaminen ei ole riittävää kaikilla koulukuraattoreilla.

Huolta aiheuttaa monialainen yhteistyö eri toimialojen välillä. Yhteistyö on sinällään tarpeellista ja sitä on jo nyt, mutta miten sitä tosiasiallisesti toteutetaan ja mikä yhteistyön vaikuttavuus on. Erilaiset yhteiskokoukset eivät saisi olla vain muodon vuoksi toimivia vaan niillä pitäisi olla funktio. Tehtyjä suunnitelmia ja ohjeita tulisi myös noudattaa, seurata ja valvoa. Huolena esitettiin myös, miten asiantuntijuutta riittää kaikkiin palveluihin ja kaikille hallinnon tasoille; terveydenhuollossa on jo nyt haasteita muun muassa terveystarkastusten toteuttamisessa ja oppilaitostarkastuksissa esimerkiksi Helsingissä. Terveidenhuollon valvonnassa on havaittu myös isojen organisaatioiden ja monien eri toimijoiden yhteistyön käytännön haasteet.

Heimala Heli

Etelä-Suomen aluehallintovirasto - ESAVI/24920/2021 Peruspalvelut,
oikeusturva ja luvat- vastuualue, Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden
edistäminen, SOTE4